

Η ΤΡΕΛΛΕΣ ΠΑΡΘΕΝΕΣ

(Το τελευταίο διήγημα του πρό τινος αποθανόντος μεγάλου Έλληνα μυθιστοριογράφου δημοσιευθέν στους Τόμους της Ν. Υόρκης, άπ' όπου και το μεταφράσαμε.)

«Η Βέρθα κ' η Ίουλιέττα εΐταν δύο όρφανές, κόρες ενός παλαιού δικαστάτου. Νέες, ελεύθερες από κάθε οικογενειακή επίβλεψη, είχαν λίγα χρήματα και πολλές σχέσεις και φιλικότητες σ' όλα τα σαλόνια του Παρισιού. Πήγαιναν σ' όλα τ' απογευματινά τσάγια και σ' όλους τους χορούς... Μόλις έβρισκες έναν φίλο ή φίλη τους, ή άτιμόσφαιρα των σαλονιών γέμιζε από μιá πρόσχαρη εύθυμία. Τα βιολιά άντηχούσαν με περισσότερο γλυκύτητα, τα φώτα έλαμπαν ζωηρότερα μέσα στο φθινοπωρινό δειλινό, οι άντρες μισόκλειναν τα μάτια τους χαϊδεύοντας τo μουστάκι τους και μερικές γοηδές κυρίες γύριζαν άλλοι το πρόσωπό τους, σά νάβλεπαν έξαίτια μπροστά τους, με την εμφάνιση των δεσποινίδων Μαξβίλ. Όλες τις διαστροφές της έποχής μας. Κανένα άλλο κορίτσι δέν τολμούσε να φέρσει τα έπιδεικτικά φορεμάτια τους, ούτε να μιμηθί τις έκκεντρικές χειρονομίες, και τις κοιβέντες με τη διπλή σημασία που αποτελούσαν την εχωριστή χόρη και γοηγία των δύο αδελφών. «Ήχαρά που ένοιωθάν αυτές τραβώντας πέρ' άπ' τα έπιτεταμένα όρια, έσκανδαλίζε τις γοηδές κυρίες. Μα κ' οι πιο αυστηρές όρια τις συγχωρούσαν λέγοντας: «Αυτές οι δεσποινίδες Μαξβίλ είναι τόσο τρελλές... μ' εινε και τόσο τίμιες!...» Όλοι είδεραν την κατάστασή τους. Κατοικούσαν σ' ένα πέμπτο πάτωμα χωρίς άλλον όηρήτη εκτός από μιá γοηδία γυναίκα που την είχανε σά μητέρα κ' η όποια άναστάνε με παράπονο κάθ' όφορά που θυμύταν ά τα περασμένα μεγαλεία του Α.Ε. του κυρίου πρεσβευτού, του πατέρα τους. Είσεραν όλοι επίσης ποιές προσπάθειες κατέβαλαν για να κρατήσουν την παλιά κοινωνική τους θέση με την μετρία σύνταξη που έπαίριαν μετά το θάνατο του πατέρα τους και με τα ίσχυρά έσοδήματα που τους είχε άφησει η μητέρα τους, καθώς και τις αξιοθαύμαστες πράγματι προσπάθειες που κατέβαλαν για να παραστιάξουνται πάντοτε ντυμένες σύμφωνα με τη τελευταία μόδα της πόδας.

Οι άντρες τις περιτοούζιζαν, τραβηγμένοι από την τολμηρότητα των τρόπων τους. Έραβαν τρικλοποδιές ό ένας στον άλλο σά να έρκοικετο για μιá εύκολη έπιχειρήση, ό πως η έπιτυχία ήταν έξασφαλισμένη σέ κείνον που θα έβρισκε πρώτος. Μα σέ λίγο μάξθαν την οδρά τους και γύφωσαν πίσω με τo κεφάλι σκυμμένο σάν τo σκύλλο που νομίζει πως βρήκ' ένα κόκκαλο και σάζει τα δόντια του σέ μια πέτρα.

— Διαβολομενές αυτές οι ίδιες Μαξβίλ, έλεγαν κατόπι. Τετραπέριτες. Δέν έχουν ποικια και ψάχνουν να βρουνε κάποιον με τόν τρόπο τo δικό τους.

Εν' αυτό μάλιστα τις είχαν έπνομοιάσει: «Η Τρελλές Παρθένας». Και πράγματι, η τρελλές παρθένας έρκοικετο σέ λίγο να θριαυβαύσουν στον άγωνα των εναντίων των άνδρών. Η μεγαλειότερη ή Βέρθα, είχε κατερθώσει να κατακτήρη την καρδιά ενός πλουσιού ούσσου μηχανικού, ό όποιος φανόταν διατεθειμένος να την παντρευτεί. Και με τη μικρότερη συνέβαινε τo ίδιο μ' έναν άνεργατικό, ό όποιος ήταν τρελλά άρρωτημένος μαζί της.

Τα πράγματα βρισκότουσαν σέ σημείο αυτό, όταν άέξαυνα κηρύχτηκε ό παγκόσμιος πόλεμος!

***

Τη δευτέρα ήμερα της έπιστρατεύσεως, τα πλήθη τα συγκεντρούμενα στον σταθμό της Άνατολής του Παρισιού, είδαν τις δύο δεσποινίδες τo φάνουν ντυμένες σά μαύρα,

Γλύτωσε καταβαίνοντας από ένα παράθυρο

μ' ένα μικρό καπελλάκι, σά σκούφο, σέ κεφάλι κ' ένα μικρό σάκκο σέ χέρι.

Οι τρελλές παρθένας πήγαιναν άθόρυβα, χωρίς ήρωικά λόγια, χωρίς να φροντίσουν να γραφή γι' αυτές τίποτε στις έφημερίδες, σέ μετωπο. Τραβούσαν κατ' εύθειαν στήν έπικίνδυνη ζώνη εκεί όπου όλος ό κόσμος πίστευε ότι θα γινόταν ή πρώτη μεγάλη σύγκρουσις. Πήγαιναν να προσφέρουν τις ύπηρεσίες τους στους στρατιώτες. Φαινόντουσαν τώρα πιο ψηλές, πιο ρωμαλέες. Τo βήμα τους εΐτανε πού σταθερό κ' η κοκκιώσιχη παριζιάνικη όμορφιά τους εΐχ' έξαφανισθί. Και έφυγαν... Κάθηναν μέσα σ' αυτό πλήθος των στρατιωτών, των άλλων και των κανονιών, όπως η άνομησός τους χάρθηκε μέσα στή μνήμη εκείνων που πρό μιáς έβδομάδης όκομα σχολίαζαν τα λόγια τους και τα έργα τους.

Πού και πού μόνο, η κυρίες που συγκεντρούνοϊτοισαν στά σαλόνια για να πλέξουν μάλλινα ρούγα για τους τραυματίες, τις θυμόντουσαν. «Και οι μικροίλες Μαξβίλ τί γίνονται;» έλεγαν. Οι μικροίλες Μαξβίλ έκαναν άνδραγαθήματα με τόν τρόπο τους στά νοσοκομια τού μετώπου. Η μεγαλειότερη μάλιστα, η Βέρθα, είχε αχμαλωτισθί από τους Γερμανούς, μα γλύτωσε χάρις στή γενναϊότητά της καταβαίνοντας από ένα παράθυρο με τη βοήθεια ενός στρατιώτη. Όπου βρισκότουσαν αυτές οι στρατιώτες πέθαναν με τo χαμόγελο στά χείλη. Πολλές φορές είχαν προχωρήσει ως τη γραμμή του πυρός και είχαν άκούσει ως τo σφύριγμα των σφαιρών. Τo δονομα μάλιστα της μεγαλειότερης είχε άνασφραξεί στήν 'Ημερησία Διαταγή της στρατιάς. Και όλοι έλεγαν γι' αυτές: «Εΐτανε γενναία κορίτσια, αλλά λίγο τρελλά μ' άποσο μεγάλη καρδιά είχαν!»

Ένας χρόνος πέρασε. Μιά μέρα μαθέφτηκε έξωσνα ότι η Βέρθα είχε πεθάνει, όθμα της άπαρηγόρης της. Σέ λίγο καιρό δέν άνέφεραν πια ούτε τ'ονομά της. Οι ήρωϊσμοί ήσαν τόσο πολυάριθμοι τότε!

***

Πίσω από τη γραμμή του πύρος, σ' έναν έρεικωμένο πύργο, όπου είχε έγκατασταθεί ένα νοσοκομιο, συνάντησε μερικούς μήνες άργότερ τη μικρή αδελφή. Δέν την άναγνώρισε, άν και την είδα να κάθεται λυπημένη σόν κήπο. Μα ένας στρατιωτικός γιατρός που με συνάντησε μωβ έλεγε πού εΐταν. «Ο γιατρός αυτός την είξερε μόλις πρό όλιγων μηνών. Είχε παρασταθεί σέ θάνατο της άλλης, ένα θάνατο φοιχτό, τού όποιου η άνάμησος τον έκανε ν' άνακριχάξει. Είχε μολυνθί τo αίμα της, ενώ περιτοούσε τις πληγές κάποιου έτοιμοθάνατου στρατιώτη. Η άγνοια της βάστισε σφαιρατοχτά όρες. Η δυστι χιωμένη είχε γίνει αγά - αγά κατάματα, έφρος η δηλητηρίασις τού ομμάτος της προχωρούσε. Η Ίουλιέττα είχε άρνηθεί άπολύτως να τη χωρίσουν από την αδελφή της. Έσφιγγε τo σώμα της, πού τo βασάνιζαν ό σπασμοί, φιλοέσε τα μάτια της πού δέν έβλεπαν πιά, τo στόμα της πού μονάχα παράπονα όδύνης έβγαυαν άπ' αυτό.

— Βέρθα μου, αγάπη μου! της φώναζε. Μήν πεθαίνεις! Μήν πεθαίνεις. Οι δυστυχισμένες αδελφές είχαν τήσει πάν-

τοτε μαζί και να τώρα που ή μά πέθαινε με φοιχτούς πόνους, χωρίς ή άλλη να μπορεί να τη σώσει, χωρίς τουλάχιστο να μπορεί να γλυκάνει τις τελευταίες της στιγμές.

— Δυστυχισμένο κορίτσι! συνέχισε ο γιατρός. Είδε να πεθαίνει μπρός στα μάτια της έκεινη που ήταν γι' αυτή το σύμπα. Σε λίγο καιρό πάλι έγραψε το θάνατο του αξιοματικού, ο οποίος έφρονε να την παντρευτεί. Και όμως όλοι έδω μέσα θανμάζον την άνεργητικότητά της. Δεν έγραφε ποιά ώρα τρώει, ούτε ποτέ κοιμάται. Την βλέπει κανείς πανταχού παρούσα και, μ' όλα ταυτα, οι τραυματίες παραποιούνται στεναζόντας αν λείψη από κοντά τους έτσι και μία στιγμή: «Νάρθει ή δεσποινίς 'Ιουλιέττα!» φωνάζουν. Αυτή εινε ο ψυχικός γιατρός έδω μέσα. Σε πολλές περιπτώσεις έπετάεθε θάματα. Σ' αυτή και την αδελφή της πολλοί τραυματίες όρελίουη τη σαιρία τους και όχι σε μές τους γιατρούς.

Ένώ άκουγα τού γιατρού, έβλεπα με τη φαντασία μου τις δυο αδελφές να τρέχουν από τη μία αίθουσα τού νοσοκομείου στην άλλη, σά δυο σύμβολα ύγιαις, σκορπίζοντας γύρω τους τη γλυκύτητα και τη χαρά της ζωής. Στους αξιοματικούς φερνόντουσαν με κάποια δυσπιστία, γιατί αυτοί ήταν άνθρωποι της τάξεώς τους και τού θεωρούσαν λίγο επικίνδυνο να ένοχητούν μαζί τους. Μά μόλις έμπαιναν σεις αίθουσες όπου κοιτοηταν οι φτωχοί στρατιώτες βασανιζόμενοι από τους πόνους, μεταμορφωνόησαν και σκορπούσαν την άγνιτοβελία της ευθύμιας τους μέσα σ' αυτό τού περιβάλλον της όδύνης, μέσα σ' αυτό τού πυκνό άερα που τόν έγέμιζε ή μυρωδιά τών φαρμάκων και ή δυσωδία τών κορματιασμένων ανθρώπων σαρκών.

Η ανάμνησις της μητέρας της, ή της άρραβωνιαστικιάς τους ζωντανέει μέσα στη μνήμη τών τραυματιών, όταν οι δυο αδελφές τους μιλούσαν γι' αυτές. Είξεραν ακόμα να περιγράφουν τα όμορφα τοπία της μακρινής πατρίδας τους σε κείνους που θά πέθαιναν σε λίγο. Τους τραγουδούσαν τά τραγούδια τού χωριού τους. Εύρισχαν πάντοτε, με τού ένστικτο της γυναίκιας τού κόσμου, τις κουβέντες που μπορούσαν να ενδιαφέρουν τ' άπλοϊκά αυτά παιδιά. Η μεγαλύτερη είχε περάσει κάποτε, πριν πεθάνει, μία βδομάδα δόλοκληρη μιλώντας γιά την 'Ιλιάδα και την 'Οδύσσεια μ' ένα σπουδαστή της φιλολογίας που πέθανε άργά άργά, άναλογίζόμενος τη διδακτοική του διατριβή την οποία δεν θά υπέβαλε ποτέ σ' άπαντιστήμιο.

Ένωματαξύν ή 'Ιουλιέττα έγραψε επιστολές τών τραυματιών. 'Ο τραχύς ναυτικός από τού Φινιστέρι, ο άπλοϊκός χωρικός, ο έργατής της κόλλεως, ο σκυθρωπός Μαρκονός, ο άφελής μαύρος, βλέποντας κοντά τους τις δυο αδελφές έβλεπαν ν' άνοιγονται μπροστά τους άγνωστες όμορφές τών όποιων δεν υπομαζόντουσαν ποτέ την ύσραξη. Οι δυο αδελφές ήσαν ή ποιήσις και ή χαρά της ζωής που έρχόντουσαν να χαϊδέψουν τους πόνους τους.

— Φίλα αυτό τού τραντάφαλλο! έλεγε ή 'Ιουλιέττα κάθε φορά που τελείωνε μία επιστολή στο στρατιώτη, γιά τόν όποιον την είχε γράψει. Ένας καλός δουτευμένος πρέπει να στέλνει και άνθη στην άρραβωνιαστικιά του.

Και έκλεινε τού λουλουδι μέσα τού φάκελλο.

Κάθε μέρα μία ώρα πριν να ξεμυρώσει—τη μοιραία ώρα που τού νοσοκομείο, ένω χαράζει ή ημερα, πεθαινουν οι έτοιμοθάνατοι—έκειναι που θά πέθαιναν σε λίγο έλεγαν μέσ' άπ' τους οργχούς της επιθανάτιου άγωνίσις τού: «Ω, που εινε ή δεσποινίς...» Ω, σάς ποσοκαλά, φέρετε μου όποιαδήποτε από τις τζιό αδελφές...»

Και έκείνεις ήπιγαιαν τρέχοντας να παροσταθούν στην άγορά τού νοσοκομείου. Με την έπαση τού χεριού τους, τού πογόμενου χερι τών έτοιμοθάνατων, να ορβύσαν τόν ήχο τών βημάτων τού θανάτου που έφτανε, με τά λόγια τους που άντηχοήσαν χαρούμενα σά χωριά νομίσματα και με τά γέλια τους τού κρυστάλλινα.

***

Και αυτή ή δυστυχισμένη κόρη—συνέχισε ο γιατρός—έσκαλουθει και μετά τού θάνατο της αδελφής της τού άγιο έργο της ευθύμιας που παρηγορεί. Όταν βρισκεται μόνη της, σκέφεται τις πεθαιμένες της, την αδελφή της, τών άρραβωνιαστικό της, με γρηγορα γυρίζε στους άγωνιζόντας τραυματίες σά να γυρεθεί ένα καταφύγιο της όδύνης της μέσα στον πόνο τών άλλων. Η αίθουσα τών άνιάτων, έκείναι που εινε καταδικασμένοι να πεθάνουν, εινε γι' αυτήν τού προσιμώμενο μέρος. Και έκει τραγουδάει, αυτή τού λίγης στιγμής προηγουμένως, τά μάτια της φουσκοκίεμα από τά δάκρυα.

Έμεις προσποιούμεθα ότι δεν βλέπομμε τί κάνει έκείνη. Έμεινο που μές ενδιαφέρει εινε τού ότι δίνει λίγη χαρά σ' έκείνους που φεύγουν.Καθένας κάνει τού καλό

όπως μπορεί. Χτες τού βράδι την είδα έξαφνα την ώρα που ήφρομζε τας θεραπευτικιάς μεθόδους της στην αίθουσα τών άνιάτων. Είτομε έκει ένα Ποριούν πυροβολητή με τά πόδια σπασμένα και την κοιλιά τού άνοιγμένη από μία όβριδα. Είτομε έπιστη στην ίδια αίθουσα και σ' τού διπλανό κρεβάτι ένα γερμάνο αλχημικό τραυματία. Τους βάλανε έτσι στην τέχη χωρίς να δώσουνε σημασία.

Οί Έξωκοικοί έκείναι τού μίσθ τους παρόσια στο θάνατο. Μά αυτόν τόν 'Αφρικανό τόν ελχε πίσει μία άγρια μανία έναντίον τού Γερμανού. Όταν νόμιζε πως δεν τόν βλέπει κανείς έσφιγγε τη γροθιά του και την πρότεινε, σάν να βρισκόταν άκμήη στο πεδίο της μάχης, έναντίον τού Γερμανού γειτόνα του, ο όποιος τόν κίτταζε έσφιασμένος. Η δεσποινίς Μαξεβιλ έτρεχε όμειςως προς τόν 'Αφρικανό, προσποιουμένη τη θυμωμένη.

— Τι κάνεις έκει, 'Αλή; τού φώναζε. Κάθισε φρόνιμα γιαι τού θυμώσω μαζί σου.

— Μη θυμώνεις, δεσποινίς, ψιθύριζε ο Μαύρος, θά τόν σεραστού αυτόν τόν κακούργο, αφού μού τού ζητήσ έσύ. Μά τού βράδι, όταν θά φύγης, θά πάω ός τού κρεβάτι του και θά τού κόψω τού κεφάλι.

Και τάλεγε αυτά, άσχετα αν δεν μπορούσε να κινήθι ούτε άπάνω στο κρεβάτι του. Χθές τού βράδυ μούγριζε από τους πόνους, ταράζοντας με τις κραυγές του τη σιωπή της αίθουσας, έμφοδίζοντας τους άλλους πληγωμένους να κοιηθούν και προσπαθούσε κάθε τόσο να σηκοθθί από τού κρεβάτι του και να πάη ός τού Γερμανού και να έσθιρήν σ' αυτόν της λύσας. του. Η δεσποινίς Μαξεβιλ εινε ή μόνη που έξερε να καθρηγοιάη ατίνους τούς δυστυχισμένους. Την είδα τότε μέσ' σ' τού άμυρο φως που φώτιζε την αίθουσα, ν' άρχίζη να χροειναι κρατώντας στα χέρια της ένα πιάτο σάν νεφτι. Κουνούσε τους γοφούς της, συνέστρεφε τη μέση της κι' είχε κάτι, τόσο τού πρωτόγονο στο χορό της, που έμοιαζε με ίθαγενή χορευτρία που χορεύει στο χωριό της «τú χορό της κοιλάδας».

Οί νυσταγμένοι τραυματίες πρόβηλαν μέσ' άπ' τού σκεπάσματα τους τού κεφάλια τους, ζητώντας να κινήθουν. Τά μαυρισμένα χείλη τους είχαν φωτισθεί μ' ένα χλωμό χαμόγελο και με φλογερές ματιές κοιτούσαν άχόρταγα τού σώμα της χορευτριάς.

Ο Μαρκονός είχε άνερθθεί όσο μπορούσε στο κρεβάτι του σάν ένα τσοκάλι που θέλει να πηδήσει, μά έχει τά πόδια τού σπασμένα. Ο θαυμασμός του έσθιδήλάνετο με άγρια ψιθυρίσματα.

— Ω χαμόγελο τού δειλινού!.. της έλεγε, Ω χαρά τού σκοταδιού!.. Ω μοραία λευκή κόρη!.

Και μέσα σε μία έκσταση χαράς και ευθύμιας που τού ποσοκαλούσε ο χορός Blasco Ibanez της νέας, σε λίγο ξεψύχησε...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΠΟΛΥΣΥΧΝΑΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η βαρώνη Χ—μιά από τις γνωστότερες κυρίες της Παρισιανής πλουτοκρατίας, υπερβολικά φιλόρετικη και υπερβολικά προσηυμένη στα ζητήματα τού έρωτος, είχε ένα μοναχογιού έξαιρετικά έπισης ζωηρό και άτίθασσο.

Ένα βράδυ, κατά την διάρκεια μιας μεγαλοπρεπούς γιορτής που έδινε τού ζεύγους τών νεοπλουτών στο μεγάλο τους, άνεφανίσθη έκει και ο κακοανατεθραμμένος μικρός, ποσά τις άκωγορευτικές διαταγές τού πατέρα του, και γιά να μην ύποστη την σχετική κατσάδα, έτρεξε και κρηφτήκε στο γόνατα της μητέρας του.

— Τι κακοανατεθραμμένο παιδί... μουρμούρισε ο βαρώνος θυμωμένος, Δεν μπορεί να συνειθίσθ τόν κόσμο... Πού τόν χάνεις που τόν βρισκεις, όλο στα γόνατα της βαρώνης...

— Αυτό Ισα-Ισα σημαίνει, ψιθύρισε κάποιος σιά σ'όν διπλανό του, ότι ο μικρός αυτός θά γίνη κομμικότατος μία μέρα... 'Από τώρα κι' όλης τού άρέσουν τά πλέον ... πολυσύχναστα κέντρα!..

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ένας υπάλληλος ηγγαίνει σ' ένα γραφείο γιά να ζητήση θέση.

— Θέσις δεν υπάρχει καμμά, τού άπαντούν.

— Μά τέλος πάντων δεν έχετε τίποτε να κάνω κι' έγώ ίδω μέσα;

— Έ! τότε κλείσε την πόρτα που την άφησες άνοικτή!..